

Regionplan för Skåne 2020–2040 - Yttrande

Beslut

Kommunstyrelsens beslut

Yttrande, enligt bilaga Ks § 70/2021:1, godkänns och översänds till Region Skåne.

Ärendebeskrivning

Region Skåne har sedan år 2019, efter en ändring i plan- och bygglagen, i uppdrag att upprätta en regionplan för Skåne. Regionplanen ska utgöra underlag för fortsatt dialog kring Skånes utveckling med fokus på fysisk planering. Den ska vara ett stöd i den fysiska planeringen i de skånska kommunerna och regionala planeringsfrågor samt till att skapa goda livsmiljöer för alla och i hela Skåne. Regionplanen ska vara vägledande för efterföljande planering, men är inte juridiskt bindande. Region Skåne har nu översänt samrådsförslaget, Regionplan för Skåne 2022–2040 på remiss till Skånes kommuner och andra aktörer och önskar synpunkter som ska förbättra förslaget.

Region Skåne önskar särskilt synpunkter kring följande frågeställningar:

- Flerkärnighetens roll som utgångspunkt för fysisk planering i Skåne. Inklusiv beskrivningen av ortsstruktur och tillväxtmotorer, regionala- och lokala kärnor, med särskilt fokus på roller och viktiga utvecklingsfrågor.
- Relevansen av planeringsstrategier och planeringsprinciper för Skånes hållbara utveckling samt hur de kan utvecklas för att bättre utgöra ett stöd till kommunerna.
- Kartornas detaljeringsgrad och regionala eller mellankommunala relevans. Behov av ytterligare kartor eller förslag till hur befintliga kan utvecklas för att utgöra ett stöd.
- Trender, utmaningar och omvärld, med särskilt fokus på hur väl beskrivningar fångar in den egna kommunens delregionala sammanhang, förutsättningar och utmaningar. Behov av utveckling för att bättre fånga in varierande förutsättningar inom olika delar av Skåne.
- Viktiga frågor att arbeta vidare med, antingen inom Regionplan för Skåne 2022–2040 eller inom det fortsatta löpande arbetet med regional fysisk planering i Skåne.

Kävlinge kommun ser att det finns goda intentioner med samrådsförslaget till regionplan, men anser att den övergripande strukturen kan ses över så att regionplanen kan vara ett underlag som kan ta ett regionalt samlat grepp kring den fysiska planeringen i Skåne. Bland annat ser Kävlinge kommun ett behov av en mer visionär målbild för Skåne år 2040 samt att en

behovsanalys bör tas fram som en del av arbetet med regionplanen. Kävlinge kommun ser det som viktigt att dokumentet får växa fram över tid och i samverkan med regionens kommuner och att regionplanen fokuserar på de frågor som är av regional och mellankommunal karaktär med betydelse för regionens utveckling.

Beslutsunderlag

- Yttrande över Regionplan för Skåne 2022-2040, tjänsteskrivelse
- Yttrande Regionplan 2022-2040
- Regionplan för Skåne 2022 – 2040, samråd, e-post
- Regionplan för Skåne 2022 – 2040, samråd, följebrev

Yrkande

Catrin Tufvesson (S) yrkar att kommunstyrelsen yttrar sig enligt Socialdemokraternas förslag, se bilaga Ks § 70/2021:2.

Johan Ericsson (M) yrkar enligt föreliggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag och yrkande under beslutsgång och finner att kommunstyrelsen har beslutat enligt föreliggande förslag varvid omröstning begärs och verkställs.

Omröstning

Följande omröstningsordning uppläses och godkänns:

JA-röst för bifall till föreliggande förslag

NEJ-röst för Catrin Tufvessons (S) yrkande

Omröstningsresultat

Omröstningen utfaller med 9 röster för JA och 4 röster NEJ, enligt omröstningsbilaga Ks § 70/2021:3. Kommunstyrelsen har därmed beslutat enligt föreliggande förslag.

Reservation

Catrin Tufvesson (S), Gunilla Tornqvist (S), Rune Sandström (S) och Gunni Gustafsson Nilsson (S) reserverar sig muntligen mot beslutet.

2021-04-28

33(49)

Protokollsanteckning

Catrin Tufvesson (S) lämnar protokollsanteckning enligt bilaga Ks § 70/2021:4.

Beslutet skickas till

För kännedom

Region Skåne

Johanna Vinrot, samhällsstrateg

Yttrande Regionplan 2022-2040

Kävlinge kommuns synpunkter

Övergripande struktur

Ambitionen med regionplanen är att ta ett regionalt samlat grepp kring den fysiska planeringen i Skåne. Region Skåne har en viktig uppgift i att ge en samlad bild av nuläge och utmaningar i Skåne som underlag för kommunernas planering och mellankommunal samverkan. Kävlinge kommun vill framhålla att processen är lika viktig som det faktiska dokumentet och de behöver gemensamt växa fram över tid och i samverkan.

Kävlinge kommun ser många goda ansatser och intentioner i utkastet till Skånes första regionplan, men dessa når inte hela vägen fram. Målbilden för Skåne år 2040 är otydlig och planförslaget skulle stärkas av en mer visionär målbild där det framgår hur regionplanen ska verka för att den uppnås. Det finns även ett behov av att skapa en tydligare röd tråd genom dokumentet och särskilja syftet mellan planens olika delar.

En behovsanalys kan göras för att visa på vilka behov som behöver hanteras utifrån nuläget och målbilden. Behovsanalysen kan ta fasta på befolkningsutvecklingen och vad det innebär för behov avseende utbyggd transportinfrastruktur, kollektivtrafik, näringslivets förutsättningar, teknisk infrastruktur och andra regionala frågor. Det ger underlag att tydliggöra vilka frågor som bör hanteras inom ramen för regionplanen samt kan belysa motstående intressen. Det ger också förutsättning att identifiera gemensamma regionala eller mellankommunala frågor och på det sättet kan planen fungera som en plattform för att gemensamt se helheter, regionala utmaningar och möjligheter eller ge potential att agera kring gemensamma intressen och frågor som är strategiskt viktiga för Skåne.

Frågor som kan ha regional och mellankommunal karaktär är exempelvis energiförsörjning, vattenförsörjning, lokalisering av större anläggningar, klimatförändringar, transportinfrastruktur, kollektivtrafik, sjukvård och blågrön infrastruktur. Kävlinge kommun ser inte att regionplanens roll är att presentera färdiga lösningar inom dessa frågor, utan redovisa exempelvis var brister i befintliga system finns, vad en ökad befolkning ställer för nya krav, vad behovet är utifrån målbilden och om det finns inomregionala skillnader. Den övergripande ansatsen bör vara att särskilt belysa frågor som kommunerna inte kan lösa enskilt eller inte har tillräckligt med resurser att arbeta med själv. En ökad gemensam kunskap innebär att frågorna synliggörs för berörda aktörer för att kunna arbeta vidare med dem lokalt. Region Skåne kan i vissa frågor även fungera som processledare för att hitta gemensamma lösningar. Regionplanen bör vara särskilt tydlig i de frågor som Region Skåne ansvarar för, exempelvis infrastrukturplanering, kollektivtrafik och sjukvård.

Kävlinge kommun upplever att samrådsförslaget till regionplan inte tillräckligt har gjort skillnad på nuläge, nuvarande förutsättningar och på vad som är visionen för Skåne år 2040. Det är inte heller tydligt när regionplanen är en sammanställning av redan tagna beslut och när det pekar ut riktningen för den fortsatta utvecklingen.

Regionplanen behöver tydligare genomsyras av ett hållbarhetsperspektiv med koppling till Agenda 2030. Barnperspektivet saknas särskilt, vilket inte minst är viktigt att lyfta då Barnkonventionen har blivit lag. Även jämställdhetsperspektivet kan stärkas i planen.

Trender, utmaningar och omvärld

Kävlinge kommun ser det som positivt att Region Skåne har haft ambitionen att samla en faktabaserad beskrivning i detta kapitel. Kävlinge kommun efterfrågar en tydligare koppling till de regionala förutsättningarna. Kävlinge kommun saknar perspektivet att även andelen barn och unga ökar. Det saknas även en omvärldsanalys för naturfrågor. Kävlinge kommun delar bilden att arbetsmarknad och utbildning är viktigt för regionens utveckling, men det bör tydligare integreras i planen. Hanteringen av tillägg till regionplanen bör hanteras i ett sammanhang.

Utvecklingsinriktning

Flerkärnigheten har varit plattformen för den skånska samverkan inom fysisk planering sedan år 2013. Det är relevant att i regionplanen modernisera och uppdatera flerkärnigheten i ett 2040-perspektiv och tydliggöra vad visionen för framtiden är. Nya begrepp med lokal kärna och nationell tillväxtmotor har tillkommit, men det är inte tydligt vad de innebär och ger för mervärde till modellen. Beskrivningarna av dessa behöver utvecklas ur ett regionalt sammanhang och vara nyanserade. relationen mellan lokala kärnor behöver förtydligas liksom Region Skånes roll att stötta de lokala kärnorna.

Kävlinge kommun anser att de sex övergripande strategierna är relevanta men formatet för de tillhörande beskrivningarna är dock otydligt utformade och det finns ett behov av att göra dem mer stringenta för att fungera som strategier.

Tematiska fördjupningar och planeringsprinciper

Kävlinge kommun uppskattar ansatsen med tematiska fördjupningar och planeringsprinciper. Kävlinge kommun har dock svårt att se att de i sitt nuvarande utförande är en konkretisering eller kan föra arbetet framåt i samverkan. Kapitlet behöver tydligare hantera de regionala frågorna och skala bort de frågor som i hög grad är en kommunal angelägenhet, exempelvis många av de principer som berör bebyggelseutveckling. Principerna bör vara kortare och inte innehålla mer än ett ställningstagande per princip, de bör även ses över så att inledande text och principer stämmer överens med varandra. I de frågor där Region Skåne ansvarar bör det finnas ett tydligare framtidsperspektiv för att fungera som underlag till kommande processer, exempelvis regionala transportinfrastrukturplaner eller regional cykelvägsplan. Regionplanen bör avspegla förhållandet till kommunala översiktsplaner och andra utvecklingssatsningar. Det kan till exempel röra sig om behov och utvecklingspotential avseende kollektivtrafik, förbättrad säkerhet och tillgänglighet i förhållande till det statliga vägnätet eller potential för mellankommunal utveckling av leder för utvecklad rekreation och friluftsliv. Ett regionalt perspektiv på Skånes blåa strukturer saknas. Principer bör inte heller utformas så att de lägger krav på Skånes kommuner utan att ha föregåtts av gemensamma samtal och samsyn i frågorna.

Kartor

Strukturkartans syfte behöver förtydligas, då det i nuvarande utformning är svårt att utläsa om den visar nuläge, önskad utveckling eller visionen för år 2040. Beskrivningarna till respektive kategori är ojämna och bör hanteras likvärdigt för alla kategorier. Karta och text behöver ses över så att de stämmer överens.

Markanvändningskartans utformning är mycket svår att tyda, både kartsymbolerna, tidsaspekten och kartans syfte. Kävlinge kommun föreslår att markanvändningskartan utgår ur regionplanen.

Remissvar på Regionplan

Inledning

Kommunerna har en central roll när det gäller samhällsplanering. Sedan 1940-talet har grunden för uppgiftsfördelningen varit att staten ansvarar för att rättsliga och finansiella instrument finns tillgängliga för bostadsbyggandet medan kommunerna har ansvaret för planering och befogenheter för genomförande. Kommunernas utvecklingsmöjligheter påverkas också i hög grad av andra aspekter av samhällsplanering, t.ex. att människor och företag i kommunen har tillgång till väl fungerande infrastruktur och transportsystem.

Kommunal samverkan inom fysisk planering sker i huvudsak i andra former än regionplanering enligt PBL. På flera håll samverkar kommunerna inom plan- och bebyggelseområdet och det förekommer flera samarbeten vad gäller fysisk planering av infrastruktur, kollektivtrafik och utvecklingsfrågor. Syftet kan i dessa fall vara att uppnå gemensamma positiva effekter, bidra till bättre funktionella samband eller att stärka arbetsmarknaden.

För att fånga upp den fysiska planeringen bortom kommungränser kan regionplaneringen spela roll, utan att för den delen göra avkall på det kommunala planmonopolet. Planen bör utgå från och stödja det kommunala självstyret.

Synpunkter

Region Skåne har enligt Plan- och bygglagen numera ett ansvar att ta fram en regionplan som ska vara vägledande och ett stöd i den fysiska planeringen i Skåne. Vi lämnar nedan yttrande på det förslag till regionplan som gått ut på remiss.

Det är bra att det tas ett samlat grepp kring den fysiska regionplaneringen. Förslaget till regionplan knyter an väl till både den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030* och det tidigare arbetet med *Strukturbild för Skåne*. Precis som i arbetet med dessa så är samarbetet med kommunerna och att hitta en gemensam riktning mycket viktigt, vilket betonas i regionplanen.

Vi delar bilden att den service som finns ska användas effektivt men anser också att det kan behövas utjämnande insatser för att öka utvecklingstakten i hela Skåne samt att exempelvis en utbyggnad av kollektivtrafiken kan öppna upp för många nya bostadsområden, stadsdelar med mera. Planen bör också innefatta mer kring de hamnar som finns i Skåne och deras betydelse som viktiga transportnoder.

Ett bra komplement hade även varit att lyfta strategier för landsbygdsutveckling. Det framgår inte heller vad som definieras som kollektivtrafiknära. Att det lämnas öppet för tolkningar kan innebära svårigheter för kommunernas planering. Det är även positivt att planen tar upp de lokala kärnorna i varje kommun. Vi vill dock poängtera

att varje lokal kärna är unik utifrån sina olika förutsättningar och detta bör tydliggöras i planen.

Ett förändrat klimat innebär konsekvenser för hela samhället, både av social, ekologisk och ekonomisk karaktär. Dessa aspekter finns med på flera ställen i dokumentet, vilket är mycket bra. Vi skulle dock önska tydligare klimat- och miljömål och mer fokus på insatser för att även minska miljö- och klimatpåverkan genom den fysiska planeringen. Inte minst under avsnittet om bebyggelse kan aspekter som hållbart och klimatneutralt byggande utvecklas. Vidare bör det planläggas för utveckling av alternativa energikällor som bland annat gynnar slutna kretslopp och minskade koldioxidutsläpp.

Klimatförändringar kommer att innebära ökad torka och vattenbrist med mera. Även om effekterna i många fall uppstår lokalt behövs en bredare syn på frågan. Det är därför angeläget med ett regionalt perspektiv på dricksvattenfrågorna. Detta bör tydligare lyftas fram.

Planens texter kan förstärkas när det gäller regionens tillgång till klimateffektiv och tillförlitlig energiförsörjning. Det handlar om bland annat förbättrad överföring och distribuering av el såväl som vikten av energieffektivisering, exempelvis vid om- och nybyggnation.

/Socialdemokraterna i Kävlinge

Omröstningsbilaga § 70/2021:3

Ledamot/tjänstgörande ersättare	Ja	Nej	Avstår
Kjell-Arne Ohlsson (M)	X		
Sofia Lindblom (M)	X		
Johan Ericsson (M)	X		
Anders Lindvall (M)	X		
Anette Bååth (L)	X		
Stina Larsson (C)	X		
Lennart Ekström (SD)	X		
Christer Andersson (SD)	X		
Catrin Tufvesson (S)		X	
Gunilla Tornqvist (S)		X	
Rune Sandström (S)		X	
Gunni Gustafsson Nilsson (S)		X	
Pia Almström (M), ordförande	X		
Summa	9	4	

Protokollsanteckning till Kommunstyrelsens möte den 21-04-28, ärende 20. Regionplan för Skåne 2020-2040 – yttrande

Vi Socialdemokrater reserverar oss till det svar som beslutades att skickas in som yttrande, vi hade velat se följande som remissvar:

Inledning

Kommunerna har en central roll när det gäller samhällsplanering. Sedan 1940-talet har grunden för uppgiftsfördelningen varit att staten ansvarar för att rättsliga och finansiella instrument finns tillgängliga för bostadsbyggandet medan kommunerna har ansvaret för planering och befogenheter för genomförande. Kommunernas utvecklingsmöjligheter påverkas också i hög grad av andra aspekter av samhällsplanering, t.ex. att människor och företag i kommunen har tillgång till väl fungerande infrastruktur och transportsystem.

Kommunal samverkan inom fysisk planering sker i huvudsak i andra former än regionplanering enligt PBL. På flera håll samverkar kommunerna inom plan- och bebyggelseområdet och det förekommer flera samarbeten vad gäller fysisk planering av infrastruktur, kollektivtrafik och utvecklingsfrågor. Syftet kan i dessa fall vara att uppnå gemensamma positiva effekter, bidra till bättre funktionella samband eller att stärka arbetsmarknaden.

För att fånga upp den fysiska planeringen bortom kommungränser kan regionplaneringen spela roll, utan att för den delen göra avkall på det kommunala planmonopolet. Planen bör utgå från och stödja det kommunala självstyret.

Synpunkter

Region Skåne har enligt Plan- och bygglagen numera ett ansvar att ta fram en regionplan som ska vara vägledande och ett stöd i den fysiska planeringen i Skåne. Vi lämnar nedan yttrande på det förslag till regionplan som gått ut på remiss.

Det är bra att det tas ett samlat grepp kring den fysiska regionplaneringen. Förslaget till regionplan knyter an väl till både den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030* och det tidigare arbetet med *Strukturbild för Skåne*. Precis som i arbetet med dessa så är samarbetet med kommunerna och att hitta en gemensam riktning mycket viktigt, vilket betonas i regionplanen.

Vi delar bilden att den service som finns ska användas effektivt men anser också att det kan behövas utjämnande insatser för att öka utvecklingstakten i hela Skåne samt att exempelvis en utbyggnad av kollektivtrafiken kan öppna upp för många nya bostadsområden, stadsdelar med mera. Planen bör också innefatta mer kring de hamnar som finns i Skåne och deras betydelse som viktiga transportnoder.

Ett bra komplement hade även varit att lyfta strategier för landsbygdsutveckling. Det framgår inte heller vad som definieras som kollektivtrafiknära. Att det lämnas öppet för tolkningar kan innebära svårigheter för kommunernas planering. Det är även positivt att planen tar upp de lokala kärnorna i varje kommun. Vi vill dock poängtera att varje lokal kärna är unik utifrån sina olika förutsättningar och detta bör tydliggöras i planen.

Ett förändrat klimat innebär konsekvenser för hela samhället, både av social, ekologisk och ekonomisk karaktär. Dessa aspekter finns med på flera ställen i dokumentet, vilket är mycket bra. Vi skulle dock önska tydligare klimat- och miljömål och mer fokus på insatser för att även minska miljö- och klimatpåverkan genom den fysiska planeringen. Inte minst under avsnittet om bebyggelse kan aspekter som hållbart och klimatneutralt byggande utvecklas. Vidare bör det planläggas för utveckling av alternativa energikällor som bland annat gynnar slutna kretslopp och minskade koldioxidutsläpp.

Klimatförändringar kommer att innebära ökad torka och vattenbrist med mera. Även om effekterna i många fall uppstår lokalt behövs en bredare syn på frågan. Det är därför angeläget med ett regionalt perspektiv på dricksvattenfrågorna. Detta bör tydligare lyftas fram.

Planens texter kan förstärkas när det gäller regionens tillgång till klimateffektiv och tillförlitlig energiförsörjning. Det handlar om bland annat förbättrad överföring och distribuering av el såväl som vikten av energieffektivisering, exempelvis vid om- och nybyggnation.

/För Socialdemokraterna i Kävlinge

Catrin Tufvesson

3:e vice ordförande i Kommunstyrelsen